

"Новини садівництва"
щоквартальний
науково-виробничий журнал
№3(77), липень-вересень 2012 р.

Засновники:

Укрсадвинпром; Уманський національний університет садівництва; Інститут помології НААНУ; Інститут зрошуваного садівництва НААНУ; Подільська дослідна станція Інституту садівництва НААНУ

Зареєстрований
Держкомвидавом України
5.03.1994 р., серія КВ 465

Головний редактор:

доктор с.-г. наук Мельник О. В.

Редакційна колегія:

доктори с.-г. наук Балабак А. Ф.,
Бутило А. П., Копидов В. І.,
Копитко П. Г., Майдебур В. І.,
Хоменко І. І., доктор екон. наук
Непочатенко О. О., кандидат с.-г.
наук Ріпамельник В. П., Цим-
бровська Л. О., Рибак А. В.

Номер редагували:

Дрозд О. О., Мелехова І. О.,
Цимбровська Л. О.
Комп'ютерний набір: Мельник І. О.
Проект обкладинки,
і верстання: Мельник О. В.

**За використання
матеріалів
посилання на "НС"
обов'язкове**

Підписка в редакції

Адреса редакції:
Абон. скринька 543,
20305, м. Умань-5
Черкаської області.
Сайт: www.novsad.com
Ел. пошта: novsad@ukr.net
тел. +38 04744 32326

Підписано до друку 20.IX.2012
Формат 60x84 1/16
Обсяг 3 др. арк.

Надруковано в друкарні
фірми "Есе": 03142, м. Київ,
пр-т Акад. Вернадського, 34-1

Зміст

Актуально

Зміна клімату: сортимент і якість плодів.....2

Захист саду

Проти хвороб після градобобою:
польський досвід.....5
Загрожує кров'яна попелиця.....7

Агротехніка

Вибір саджанців для інтенсивного саду.....9
Сітка чи плівка.....14
Післязбиральне удобрення суниці.....16

За рубежом

Економіка виробництва яблук.....19
Ефективність зимових сортів
яблук у Польщі.....22
Нове у вирощуванні смородини.....26
Суниці на півдні Німеччини.....28

Точка зору

Ліпецькі М. Враження від візиту
в Україну.....31
Садити тільки безвірусні саджанці.....32
Майборода В. П. Доступність текстів
державних стандартів.....33

Нові культури і сорти

Нові сорти яблуні.....34

Переробка, реалізація

Дрозд О. О., Мельник О. В. Ефективність зберігання яблук,
оброблених 1-метилциклопропеном.....38

Фото на обкладинці:

"вулики" з осміями – ефективними комахами
запилювачами (фото О. В. Мельника).

ЗАГРОЖУЄ КРОВ'ЯНА ПОПЕЛИЦЯ

Кров'яна попелиця – грізний шкідник яблуні, шкідливість якого останнім часом зростає. Хоча морозна зима знищує попелицю, все ж потрібно уважно стежити за насадженнями, щоб вчасно запобігти її розповсюдженню.

Потягом останніх років значну чисельність кров'яної попелиці виявлено в польських яблуневих садах [1]. Масове її розповсюдження спостерігалось на деревах з потрісканими під дією низьких зимових температур гілками та з підрізаними для послаблення росту штаблами, де для розмноження цього небезпечного шкідника ідеальні умови. В Голландії й Бельгії цьому сприяє літнє механізоване обрізування яблуневих садів [2].

Біологія

Личинки найчастіше зимують поблизу кореневої шийки, на коренях та в тріщинах кори у кроні, активізуючись наприкінці квітня – на початку травня за температури вище 7°C. Протягом року утворюється 10–12 поколінь, зі скупченням безкрилих, бурого кольору, покритих восковими білими волосками личинок навколо самки, що заселяють свіжі рани, молоді пагони, живорики чи кореневу поросль.

Шкодочинність

Скупчення шкідника легко помітні, оскільки попелиці вкриті білим, подібним до вати, восковим нальотом. Проникаючи ротовим апаратом аж до камбію, цей дуже небезпечний шкідник спричинює деформацію тканин, утворення наростів, що згодом розтріскуються, на гілках і штабмі у місцях пошкодження. Кора пагонів тріскається уздовж, утворюються глибокі рани, дерева уповільнюють ріст, слабо плодоносять і вразливі до ушкоджень морозом.

Шкідник завдає менше проблем у насадженнях, де застосовують селективні для корисної фауни пестициди. Кров'яну попелицю ефективно знищують афелінус (*Aphelinus mali*) і щипавки. Для розселення останніх в саду чіпляють перфоровані чорні пластикові торбинки з сіном [3]. Значно зменшують популяцію кров'яної попелиці суворі зими, знищуючи зимуючих у кроні дерев і на кореневій шийці личинок за відсутності снігової покриви.

Систематичний моніторинг розпочинають за два тижні після цвітіння яблуні, оглядаючи на 50 деревах штабми, гілки і кореневу поросль. Наявність попелиць хоча б на двох деревах свідчить про необхідність хімічного захисту.

Подальший моніторинг роблять не рідше, ніж раз на два тижні. У другій половині липня і в серпні чисельність кров'яної попелиці зростає, тому спостереження продовжують. Нерідко в цей час на шкідника не звертають уваги і помічають чималу його кількість лише під час збирання врожаю. Якщо у будь-який період популяція шкідника перевищить поріг шкодо-чинності, одразу розпочинають хімічний захист.

Хімічний захист

Захист від кров'яної попелиці вести непросто. Чим більша популяція, тим важче буде її знищити, тому важливо контролювати появу шкідника і вчасно провести обприскування.

Для захисту яблуні від кров'яної попелиці зазвичай рекомендують препарати Актара (0,2 кг/га), Пірімор (0,75 кг/га) і Мовенто (2,25 л/га). До робочої рідини препаратів актара чи пірімор додають поверхнево-активний препарат.

Щоб повністю знищити кров'яну попелицю, обприскування зазвичай повторюють за 10–14 днів.

Для ефективної обробки використовують до 1000 л/га робочої рідини, обприскуючи за температури не вище 25°C і не нижчої від 50% вологості повітря.

Ріст зав'язі до червневого осипання

Пірімор 500 (Pirimor 500WG)– 0,75кг/га, азтек (Aztec 140EW)– 0,75л/га, актара (Actara 25WG)– 0,2кг/га.

Застосовують після цвітіння і в період росту зав'язі за умови перевищення економічного порогу шкідливості – наявності одного дерева з колоніями живих попелиць у пробі з 50 дерев (на кожні 5 га) за два тижні до цвітіння.

Ріст плодів після червневого осипання зав'язі

У квадратних дужках наведено строк очікування від останнього обприскування до збирання врожаю (у днях).

Пірімор 500 (Pirimor 500WG)– 0,75кг/га [7], азтек (Aztec 140EW)– 1,0л/га [7], актара (Actara 25WG)– 0,2кг/га [21].

Застосовують після перевищення економічного порогу шкідливості.

Рекомендації з наведеної польської програми захисту насаджень яблуні мають довідковий характер

Література

1. Maciesiak A. Bawelnica korowka – konieczny monitoring // Sad nowoczesny.– 2012.– №7.
2. Roche L., Force L., Codarin C. Mechanischer schit neue erkenntnisse und erfahrungen – termine, sorten, qualitat baumaterial // Bundes – kernobstseminar.– DLR Rheunpalz kompetenzzentrum gartenbau.– 2012.– №32.– S. 127-150.
3. Матеріали навчальної поїздки Асоціації розвитку інтенсивного садівництва Буковини в Нідерланди.– Серпень 2012.

(О.В.Мельник, І.О.Личенкова)